

NACIONĀLO BRUŅOTO SPĒKU ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBA

2025.—2036.

KOPSAVILKUMS

SATURA RĀDĪTĀJS

Draudu situācija	3
Nacionālo bruņoto spēku attīstība	4
Līdzekļu sadalījums 12 gadu griezumā 2025. - 2036.	4
Līdzekļu sadalījums tuvākajiem četriem gadiem 2025. - 2028.	4
Vidējais termiņš	5
Sauszemes spēki	7
Jūras spēki	8
Gaisa spēki	9
Nodrošinājums un atbalsta spējas	10
Inovācijas un tehnoloģijas	10
Atbalsts Ukrainai	11
Personāls un NBS struktūra	12
Plānotā NBS struktūra	13
Sabiedrības iesaiste	14
Budžets	15
Budžeta sadalījums 2025. - 2036.	15
Robežas stiprināšana	16
Vizualizācija pierobežas zona līdz 30 km	16
Infrastruktūra	17
NBS INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA LATVIJAS REĢIONOS	18

DRAUDU SITUĀCIJA

Krievijas izvērtais agresijas karš pret Ukrainu ir neatgriezeniski ietekmējis Eiropas drošības vidi, un tā iznākums noteiks turpmāko Eiropas drošības arhitektūru. Gūstot atziņas no karadarbības Ukrainā un veicot bruņoto spēku reformas ar mērķi paplašināt skaitlisko sastāvu, Krievija veidos jaunas vienības Latvijas pierobežā un integrēs tajās jaunu bruņojumu. Ir skaidrs, ka Krievija arī turpmāk izmantos militāros instrumentus savu politisko mērķu sasniegšanai un militāro spēju attīstība ir jāskata kopsakarībā ar tās agresīvo ārpolitiku, kas atbalsta Krievijas ekspansionisma un imperiālisma tendences.

Prognozējams, ka turpmāko piecu gadu laikā Krievija turpinās intensīvi attīstīt militārās rūpniecības kapacitāti, nodrošinot tās pieaugošās armijas struktūras vajadzības pēc bruņojuma un tehnikas un priekšplānā izvirzot ieroču sistēmu daudzskaitlīgumu un ugunsjaudu. Tas nozīmē, ka drošības situācija reģionā vidējā termiņā un ilgtermiņā saglabāsies saspringta un Krievija turpinās apdraudēt Latvijas un tās iedzīvotāju drošību.

Reaģējot uz ģeopolitiskajiem izaicinājumiem, 2023. gadā apstiprināta Valsts aizsardzības koncepcija. Tā nosaka, ka Nacionālo bruņoto spēku (NBS) uzdevums ir nodrošināt valsts teritorijas un civiliedzīvotāju aizsardzību no pirmā centimetra, izmantojot visus nepieciešamos un pieejamos līdzekļus un tādējādi liedzot ienaidniekam iespēju

virzīties un nostiprināties Latvijas teritorijā. Lai to panāktu, Aizsardzības ministrija ir sagatavojusi NBS attīstības plānu 2025.–2036. gadam, nosakot, ka gan vidējā termiņā, gan ilgtermiņā tiks celtas Latvijas un sabiedroto aizsardzības un atturēšanas spējas.

Dalība NATO ir Latvijas aizsardzības stūrakmens, kas sniedz kolektīvās aizsardzības garantijas, paredzot sabiedroto iesaisti Latvijas teritorijas aizsardzībā no pirmā centimetra. Lai sekmētu plašāku NATO spēku klātbūtni Latvijā, tiks attīstīta infrastruktūra, kā arī īstenotas regulāras kopīgas mācības un vingrinājumi. Viļņas samitā apstiprinātie NATO reģionālie aizsardzības plāni nosaka, ka Krievijas radīta militāra apdraudējuma un agresijas gadījumā tiks īstenota ātra un efektīva NATO karaspēka izvēršana uzbrukuma atvairīšanai uz sauszemes, jūrā, gaisā, kā arī kibertelpā un kosmosā. NBS spēju attīstība atbalsta arī NATO reģionālo aizsardzības plānu izpildi, nodrošinot nepieciešamos spēkus un spējas.

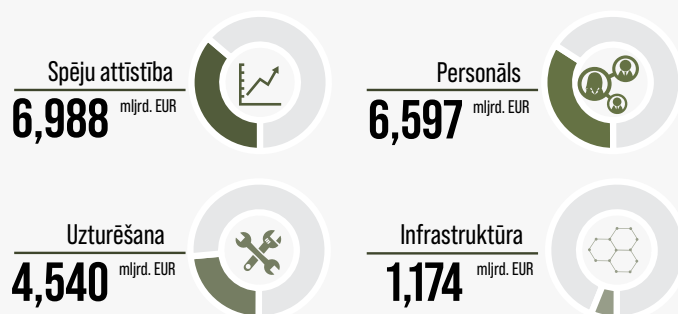
NBS attīstības plāns 2025.–2036. gadam kalpos par pamatu Latvijas aizsardzības sistēmas ilgtermiņa attīstībai. Ieviešot šo plānu, tiks stiprināti Nacionālie bruņotie spēki un pilnveidotas aizsardzības resora civilās funkcijas. NBS attīstības plāns ir pamats mērķtiecīgai virzībai uz lielāku Latvijas teritorijas un iedzīvotāju drošību.

NACIONĀLO BRUŅOTO SPĒKU ATTĪSTĪBA

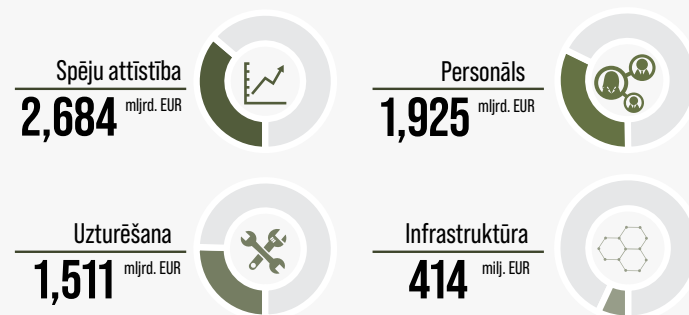
NBS attīstības plānā 2025.–2036. gadam tiek definēta ilgtermiņa attīstības vīzija, pielāgojot spēju attīstības prioritātes aktuālajai un nākotnes draudu situācijai. Viens no priekšnosacījumiem NBS attīstības plāna ieviešanai būs personālsastāva struktūras paplašināšana līdz 61 000 karavīru. NBS miera laika struktūra tiks palielināta līdz 31 000 karavīru, un tiks izveidota 30 000 vispārējas gatavības rezerve, kas būs pieejama krīzes laikā. NBS struktūras paplašināšana primāri tiks panākta ar intensīvāku valsts aizsardzības dienesta karavīru iesaistīšanu esošajās NBS vienībās un jaunu vienību izveidi. Lai sasniegtu nepieciešamās kaujas spēju attīstības ambīcijas, ir jānodrošina aizsardzības budžets, paredzot aizsardzības finansējumu, kas nav mazāks par 3 % no attiecīgajā gadā prognozētā IKP apjoma.

Līdz ar aizsardzības finansējuma pieaugumu tiks pastiprināta aizsardzības spēju attīstība, īpašu uzsvāru liekot uz kaujas gatavības un reaģēšanas spēju celšanu, ugunsjaušanas un ieroču darbības attāluma palielināšanu, tādējādi liedzot pretinieka rīcības brīvību gaisā, jūrā un uz zemes. Nākamajos 12 gados NBS attīstībā tiks veiktas investīcijas nepilnu 7 miljardu EUR apmērā, savukārt infrastruktūras attīstībai tiks paredzēts 1 miljards EUR.

LĪDZEKĻU SADALĪJUMS 12 GADU GRIEZUMĀ 2025. - 2036.

LĪDZEKĻU SADALĪJUMS TUVĀKAJIEM ČETRIEM GADIEM 2025. - 2028.

VIDĒJAIS TERMIŅŠ

Ņemot vērā prognozes par reģiona ģeopolitiskajiem izai-
cinājumiem un indikatīvi iezīmēto laika periodu intensīvai
NBS spēju stiprināšanai, vidējā termiņā līdz 2028. gadam ir
paredzētas vērienīgas investīcijas NBS attīstībā. Lai nodro-
šinātu maksimāli efektīvu NBS kaujas spēju un ugunsjaudas
ceļšanu, turpmāko četru gadu periodā īpaši apjomīgas
būs investīcijas NBS kaujas spēju un kaujas atbalsta spēju
attīstībā. Slāņveida pretgaisa aizsardzības attīstībā tiks
investēti 650 miljoni EUR, kas ļaus aizsargāt Latvijas teri-
toriju, iedzīvotājus un kritisko infrastruktūru no pretinieka
droniem, helikopteriem, lidmašīnām, raķetēm un citiem
gaisa apdraudējuma veidiem, ar kādiem šodien saskaras
Ukrainas aizstāvji. Jaunu kājnieku kaujas mašīnu iegādei tiks
atvēlēti 250 miljoni EUR, kas palielinās Sauszemes spēku
mobilitātes spējas un ugunsjaudu. 80 miljoni EUR tiek
paredzēti dažāda pielietojuma jaunākās paaudzes bezpilota
lidaparātu sistēmu ieviešanai NBS bruņojumā. Netiešās
uguns atbalsta spēju attīstībā tiks ieguldīti 300 miljoni EUR
– tas ietver gan tālās darbības raķešu sistēmu “HIMARS”,
gan jaunu riteņu pašgājējartilērijas sistēmu iegādi. NBS
apgādes sistēmas pilnveidošanā, tostarp materiāltehnisko
līdzekļu (munīcijas, pārtikas un degvielas) krājumu izveidē,
tiks ieguldīti 500 miljoni EUR. Savukārt atbalstošo spēju
(kaujas inženieri, komandvadība, kiberaizsardzība, medicī-
nas atbalsts, aizsardzība pret masu iznīcināšanas ieročiem
un stratēģiskā komunikācija) attīstībai turpmākajos četros
gados tiek paredzēti 200 miljoni EUR. Lai nodrošinātu
Latvijas teritorijas aizsardzību no pirmā centimetra,

atsevišķa prioritāte NBS attīstības plāna ieviešanas gaitā būs
Latvijas austrumu robežas militāri tehniskā nostiprināšana,
kam tiks paredzēti 303 miljoni EUR.

Neatsverama būs arī NATO sabiedroto iesaiste aizsardzī-
bas un atturēšanas spēju stiprināšanā, tostarp paplašinot
Latvijā izvietoto daudznacionālo paplašinātās klātbūtnes
kaujas grupu līdz brigādes līmeņa vienībai. Lai efektīvi
attīstītu NBS aizsardzības spējas un nodrošinātu NATO
sabiedroto klātbūtnes paplašināšanu, apjomīgas investīci-
jas tiks ieguldītas infrastruktūras attīstībā – tas ietvers gan
jauna militāra poligona izveidi, gan kazarmu un atbalsta
infrastruktūras būvniecību. Sēlijas poligona kopējā platība
būs 25 000 hektāru, militārās infrastruktūras izbūve tiks
veikta vairākās kārtās, un, pabeidzot poligona izveides
otro kārtu, tajā varēs izvietot un apmācīt brigādes līmeņa
NATO sabiedroto spēku militāro vienību, kā arī valsts aiz-
sardzības dienesta vienības un citas NBS vienības.

Lai pielāgotos aktuālajai drošības videi un celtu NBS spējas
stāties pretī dažādu veidu apdraudējumiem, tiks turpināta
sauszemes, gaisa, jūras nodrošinājuma un atbalsta spēju
attīstība, kā arī intensificēta inovatīvu un tehnoloģiski attīs-
tītu risinājumu ieviešana NBS uzdevumu izpildē. Prioritāte
būs ugunsjaudas ceļšana un ieroču darbības attāluma
palielināšana, lai liegtu pretiniekam iespēju šķērsot Latvijas
ārējo robežu. Spēju attīstības prioritātes ir definētas,
ņemot vērā Ukrainas gūtās mācības, aizstāvoties pret
Krievijas agresiju.

NACIONĀLIE BRUŅOTIE SPĒKI

ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBA 2025. – 2036. GADS

GAISS **INFRASTRUKTŪRA**
SAUSZEME **JŪRA**

TAKTIKAIS GAISA TRANSPORTS
Helikopters personāla pārvadāšanai

PENGUIN UAVS
Izliūkošana

A-53 "VIRSAITIS"
Mīnu meklēšanas eskadras komandvadībai un apgādei

PATRULKUĢIS
Patrolēšana jūrā

JŪRAS MĪNAS
Pretinieka kustības brīvības ierobežošana

ZEMŪDENS DRONS
Atmiņēšanas vajadzībām

JŪRAS NOVEROŠANAS TORNIS
Jūras novērošana

KIBERAIZSARDZĪBA

PRETKUĢU RAKEŠU SISTĒMA
Pretinieka kuģu iznīcināšana jūrā līdz 200 km attālumā

TUVAS DARBĪBAS PRETGAISA AIZSARDZĪBA RBS-70
Gaisa kuģu un dronu satricēšana līdz 6 km attālumā un 3 km augstumā

VIRSŪDENS DRONS
Kinētiskā ietekme, sensora funkcijas, ostu aizsardzība

HELIKOPTERI MD 530
Glābšanai, meklēšanai un pilotu apmācībai

KOMANDVADĪBA
Apvienoto spēku vadība un kontrole

ELEKTROMAGNĒTISKĀ KARADARBĪBA

MODERNIZĒTAS KĒŽU PAŠGĀJĒJHAUBICES M109
Artilērija ar darbības attālumu līdz 40 km

TRANSPORTLĪDZEKĻI
4x4 apvidus automašīnas un smagās automašīnas, mobilitāte, loģistikas spēja

DRONI/FPV
Izliūkošana un kinētiskā iedarbība

VIDĒJA RĀDIUSA PRETGAISA AIZSARDZĪBA IRIS-T SLM UN SLX
Gaisa kuģu, dronu, dažāda tipa rakešu satricēšana līdz 80 km attālumā un 30 km augstumā

RITĒNU PAŠGĀJĒJHAUBICES
Artilērija ar darbības attālumu līdz 40 km

KĀJNIEKU KAUCAS MAŠĪNA
Stiprina mobilitāti un uguns jaudu

AUTOMĀTISKĀS MĪNĒŠANAS SISTĒMAS
Ātrai pretinieka mobilitātes ierobežošanai

30 km
80 km
300 km

HIMARS
Augstas prioritātes mērķu satricēšana līdz 300 km

KAUCAS INŽINIERU TEHNIKA
Mobilitātes un pretmobilitātes spējas

BRUŅTRANSPORTIERIS PATRIA
Kājnieku mobilitātei un aizsardzībai

MĪNAS (PIEROBEŽA)
Austrumu robežas militārā stiprināšana
**mīnu lauki tiek veidoti tikai kara laikā*

POLIGONS
Militāro poligonu attīstība

*Bildē attēlotās vizualizācijas neattaino visas nākotnes potenciālās iedegās, bet kalpo tikai un vienīgi kā uzskates līdzeklis.

SAUSZEMES SPĒKI

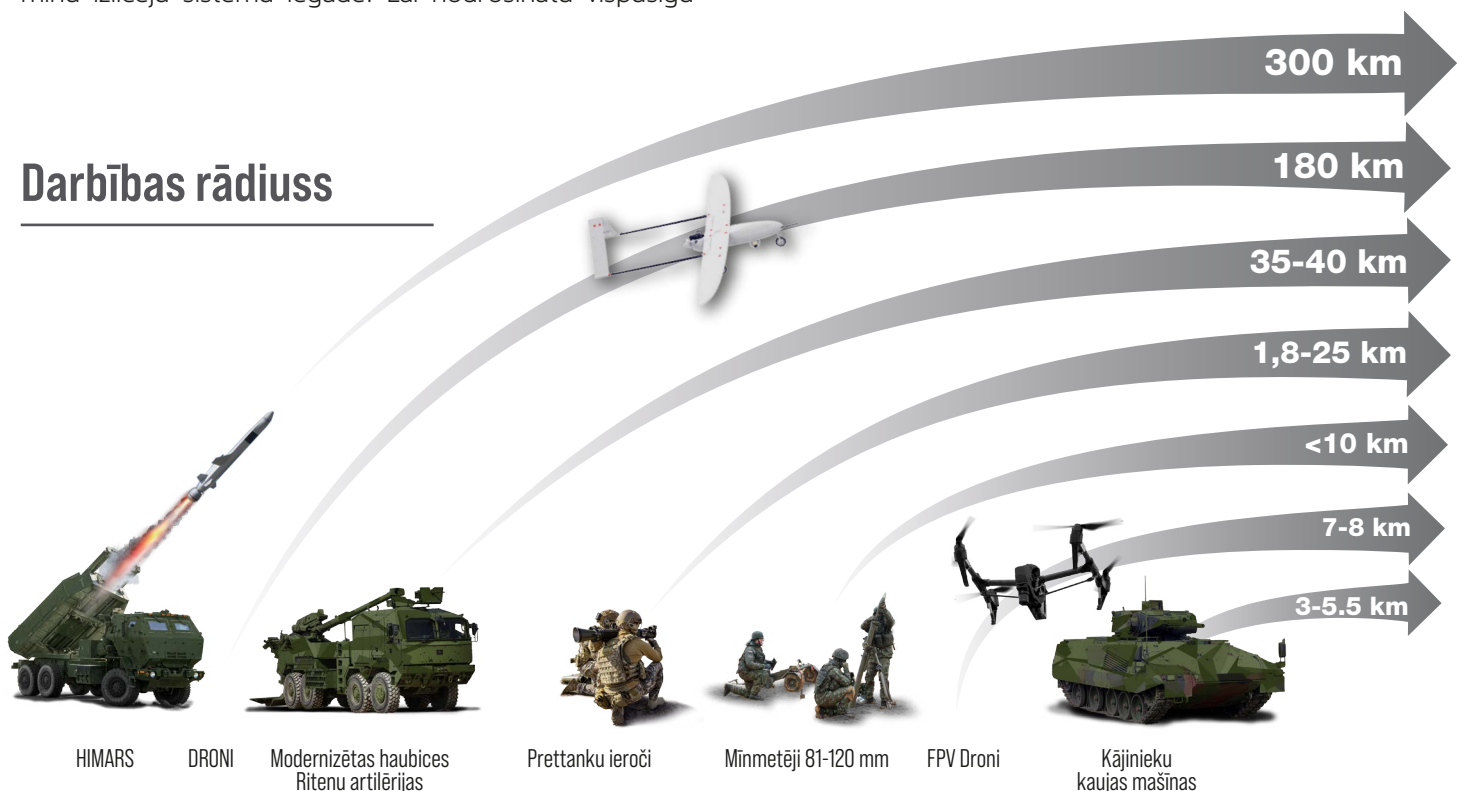
Sauszemes spēki (SzS) ir daļa no Latvijas NBS, kas sastāv no Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes (MKBde) un Zemessardzes.

Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes (MKBde) attīstībā vidējā termiņā īpašs uzsvars tiks likts uz mehanizācijas turpināšanu – jaunu kājnieku kaujas mašīnu platformu ieviešanu. Šo platformu ieviešana nodrošinās MKBde lielāku ugunsjaudu, lielāku spēku aizsardzību un augstāku mobilitāti. Ugunsjaudas celšana būs saistāma arī ar netiešās uguns spēju attīstību un prettanku ieroču ieviešanu bruņojumā, kas atkarībā no nepieciešamības spēs satriekt mērķus gan tiešā redzamībā, gan aiz horizonta. NBS attīstības plāna ieviešanas gaitā tiks izveidots ceturtais MKBde manevra bataljons, kas būs augstas gatavības rezerves bataljons. MKBde attīstības gaitā bruņojumā tiks ieviesti dažāda pielietojuma bezpilota lidaparāti, kas ļaus veikt izlūkošanas, novērošanas, uguns korekcijas, pārapgādes un citas funkcijas. Savu un sabiedroto spēku un infrastruktūras aizsardzībai tiks ieviestas pretgaisa aizsardzības ieroču sistēmas. Tiks veikta jauna kaujas inženieru ekipējuma iegāde, kas ļaus gan palielināt vienību mobilitāti dažādos apvidos, gan stiprināt pretmobilitātes spējas, attīstot sprāgstozo un nesprāgstozo šķēršļu ierīkošanas (šķēršļu izlikšanas, spridzināšanas un mīnu izlikšanas) kapacitāti. Mīnu izlikšanas kapacitātes nodrošināšanai tiks veikta uz smagā transportlīdzekļa uzstādāmu automātisko mīnu izlicēju sistēmu iegāde. Lai nodrošinātu vispusīgu

MKBde attīstību, tiks pilnveidotas arī kaujas atbalsta un kaujas nodrošinājuma spējas, piemēram, komandvadība, izlūkošana un medicīnas atbalsts.

Pilnveidojot Sauszemes spēkus, tiks attīstīta arī lielākā un teritoriāli visplašāk pārstāvētā NBS struktūra – Zemessardze (ZS), kas nodrošina tiešu sabiedrības iesaisti valsts aizsardzībā. Pilnveidojot ZS struktūru, tiks izveidoti četri jauni augstas gatavības rezerves bataljoni. NBS attīstības plāna ieviešanas gaitā vidējā termiņā ZS vienības tiks apbruņotas ar riteņu pašgājējartilērijas sistēmām, bruņutransportieriem un prettanku ieročiem. Tādējādi tiks celta ZS vienību mobilitāte, spēku aizsardzība un ugunsjauda atbilstoši mūsdienu karadarbības attīstības tendencēm. ZS bruņojumā tiks ieviestas dažāda pielietojuma bezpilota lidaparātu sistēmas, attīstītas pretgaisa aizsardzības, militāro inženieru, komandvadības un medicīnas atbalsta spējas, tādējādi nodrošinot spējas stāties pretī dažādu veidu apdraudējumiem. Tāpat vidējā termiņā tiks turpināta ZS struktūrā ietilpstošo specializēto vienību attīstība, piemēram, ZS Speciālo psiholoģisko operāciju atbalsta vads un ZS 1. Rīgas brigādes Aizsardzības pret masu iznīcināšanas ieročiem rota. Savukārt ZS Kiberaizsardzības vienība tiks paplašināta līdz bataljona līmenim, izveidojot jaunu augsto tehnoloģiju vienību – Elektroniskās karadarbības bataljonu, kas integrēs elektromagnētiskās karadarbības un kiberaizsardzības spējas.

Darbības rādiuss

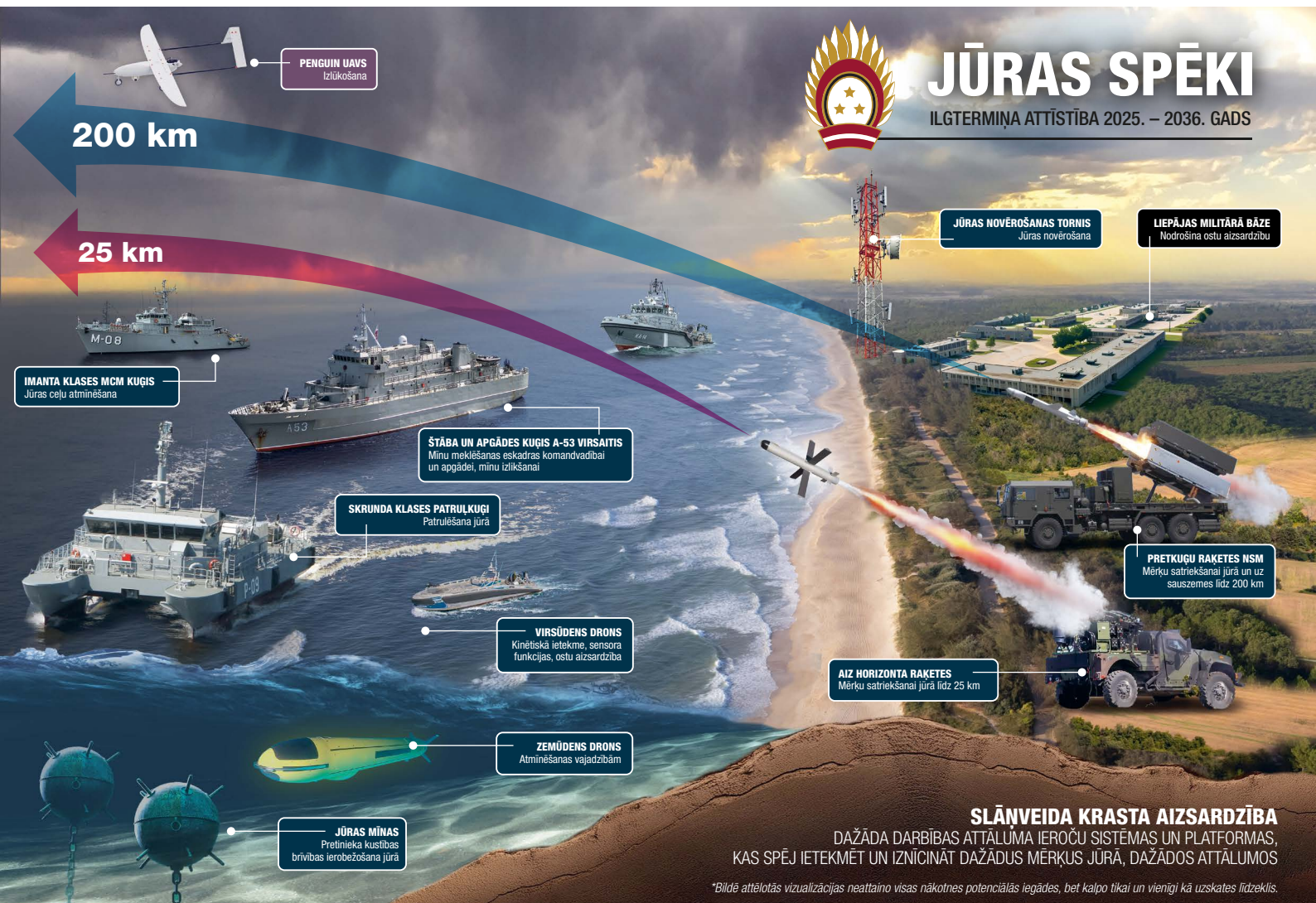
JŪRAS SPĒKI

Lai nodrošinātu aizsardzību pret apdraudējumiem jūrā, tiks turpināta Jūras spēku (JS) attīstība. Stiprinot ugunsjaudu un attīstot mērķu ietekmēšanu tālākās distancēs, NBS bruņojumā tiks ieviestas gan tālās, gan tuvās darbības pretkuģu raķetes, kas sniegs iespēju ietekmēt un satriekt mērķus gan jūrā, gan uz sauszemes tiešā redzamībā un aiz horizonta. Mērķu identifikācijas nolūkā un teritoriālās jūras un ekskluzīvās ekonomiskās zonas uzraudzībai un kontrolei tiks turpināta jūras novērošanas spēju attīstība. Līdz ar Jūras spēku spēju paplašināšanu tiks attīstītas jaunas vienības, kurās integrēti gan pretgaisa aizsardzības, gan dažāda darbības rādiusa raķešu sistēmas, atbalstot slāņveida krasta aizsardzības funkciju īstenošanu. Paralēli jāstiprina zemūdens kritiskās infrastruktūras un ostu aizsardzības spējas.

JS tiks veikta jūras pretmīnu cīņas spēju pilnveide, gan attīstot nacionālās spējas nodrošināt jūras ceļu pieejamību, gan sniedzot ieguldījumu NATO pastāvīgajās Jūras spēku grupās un atbalstot sabiedroto mīnu iznīcināšanas operāciju veikšanu.

Lai nodrošinātu kontroli pār Latvijas teritoriālajiem ūdeņiem, tiks attīstītas mīnu izlikšanas spējas, attiecīgi pielāgojot JS rīcībā esošās platformas, kā arī tiks turpināta pretmīnu cīņas kuģu modernizācija, lai nodrošinātu iespēju attīrīt Latvijas teritoriālos ūdeņus no mīnām. JS spēju attīstībā pastiprināta nozīme būs jaunu un inovatīvu tehnoloģiju ieviešanai, piemēram, paredzot integrēt jaunas gaisa, virsūdens un zemūdens autonomās bezpilota sistēmas un nodrošinot visaptverošu jūras teritorijas kontroli.

Būtiska būs arī Liepājas ostas attīstība, kas nodrošinās iespēju sabiedrotajiem nogādāt Latvijas teritorijā personālu un materiāltehniskos līdzekļus, izmantojot jūru. Piesaistot NATO līdzfinansējumu, jāizbūvē jaunas piestātnes, jāizveido atbalsta infrastruktūra un jāveic gultnes padziļināšana, uzlabojot spējas uzņemt sabiedroto spēkus.

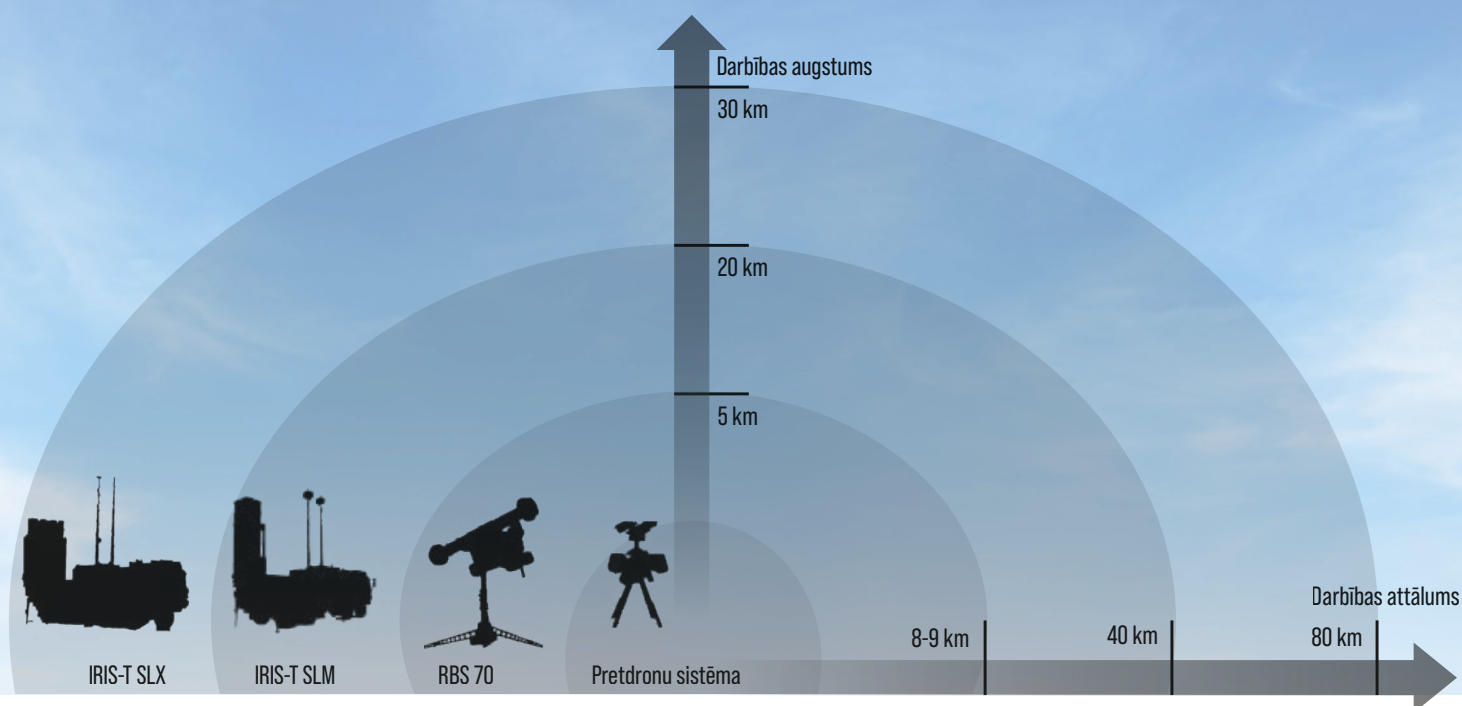

GAISA SPĒKI

NBS attīstības plāna ieviešanas gaitā tiks turpināta arī Gaisa spēku (GS) attīstība. Viena no galvenajām spēju attīstības prioritātēm ir slāņveida pretgaisa aizsardzības attīstība, kas nodrošinās Latvijas gaisa telpas aizsardzību, kontroli un neaizskaramību. Slāņveida pretgaisa aizsardzības attīstība ietvers vidējas darbības pretgaisa aizsardzības sistēmu ieviešanu, tuvas darbības pretgaisa aizsardzības sistēmu modernizāciju un jaunu pretdronu sistēmu ieviešanu NBS bruņojumā, kā arī gaisa telpas novērošanas un kontroles spēju attīstību. Attīstot slāņveida pretgaisa aizsardzības spējas, tiks izveidotas vairākas pretgaisa aizsardzības kaujas grupas, kas tiks integrētas ne tikai GS vienībās, bet arī Sauszemes komponenta un Jūras spēku

vienībās. Tādējādi tiks nodrošināta visaptveroša Latvijas iedzīvotāju un kritiskās infrastruktūras aizsardzība pret gaisa apdraudējumiem.

GS attīstība ietvers arī taktiskā gaisa transporta (helikopteru) spēju attīstības turpināšanu. Tas galvenokārt būs saistāms ar GS flotes pilnveidošanu, ieviešot GS bruņojumā UH-60M *Black Hawk* un MD-530F helikopterus. GS helikopteri spēs gan īstenot civilās meklēšanas un glābšanas operācijas, gan sniegt atbalstu NBS un sabiedroto vienībām militāro uzdevumu izpildē.

Ņemot vērā dronu pieaugošo lomu militāro operāciju īstenošanā, NBS attīstības plāna ietvaros pievērsta pastiprināta uzmanība bezpilota sistēmu izmantošanai NBS spēju attīstībā. Plānojot bezpilota sistēmu tālāku attīstību, ir paredzēta gan gaisa, gan sauszemes, gan jūras sistēmu integrēšana NBS. Ņemot vērā dronu plašo lietojumu, sākot no izlūkošanas, kā arī aizsardzības, uzbrukuma un nodrošinājuma funkciju īstenošanā, tie kalpos par efektīvu NBS kaujas spēju papildinājumu.

NODROŠINĀJUMS UN ATBALSTA SPĒJAS

Priekšnoteikums pilnvērtīgai kaujas spēju attīstībai ir nodrošinājuma sistēmas attīstīšana, kas paredz moderna individuālā ekipējuma, munīcijas, pārtikas, transportlīdzekļu, t. sk. loģistikas transporta, ieroču, optikas ierīču un kolektīvā ekipējuma iegādi NBS. Lai veicinātu NBS noturību pret riskiem, ko var radīt globālo piegāžu ķēžu satricinājumi, tiks turpināta mērķtiecīga materiāltehnisko līdzekļu krājumu izveide. Ņemot vērā no karadarbības Ukrainā gūtās atziņas un NATO vadlīnijas, plāna ieviešanā būtisks uzsvars tiks uz lielgabārta munīcijas krājumu izveidi un nepieciešamā munīcijas apjoma iegādi jaunajām sistēmām.

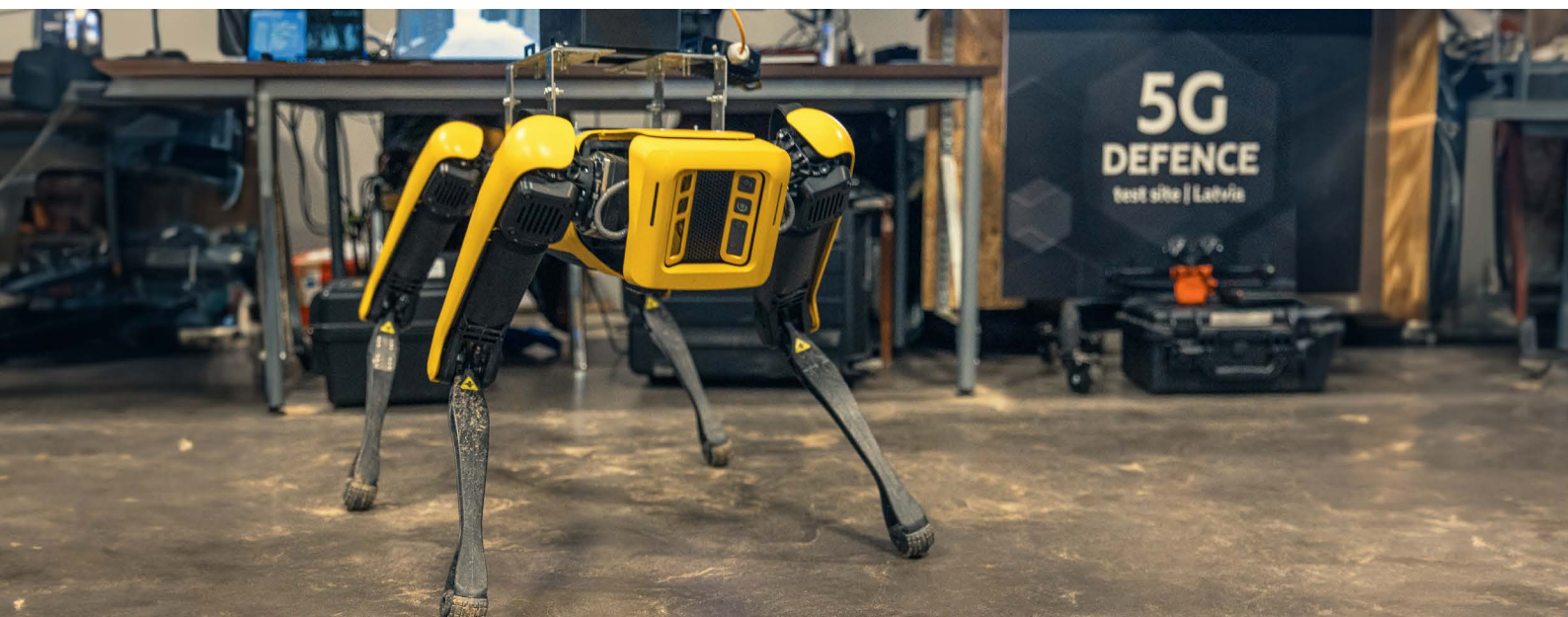
Nodrošinājuma un apgādes sistēmas attīstībā neatsverama loma būs vietējās aizsardzības industrijas iesaistei.

Atbalstošās spējas nav tieši saistītas ar noteiktu NBS spēku veidu, bet to attīstībai ir izšķiroša nozīme NBS uzdevumu izpildes nodrošināšanā. Izlūkošanas, komandvadības, medicīnas atbalsta, aizsardzības pret masu iznīcināšanas ieročiem, stratēģiskās komunikācijas u. c. spēju attīstība ne vien atbalsta NBS darbību, bet ir saistīta arī ar NATO un ES aizsardzības spēju attīstības mērķu izpildi un stiprina gan NBS vienību savstarpējo savietojamību, gan savietojamību ar sabiedrotajiem.

INOVĀCIJAS UN TEHNOLOĢIJAS

Spēju attīstībā kritiska būs jauno tehnoloģiju ieviešana, kas sniegs iespēju rast inovatīvus risinājumus militāru mērķu sasniegšanai. Inovatīvo un jauno tehnoloģiju intensīva izmantošana būs neatsverama NBS attīstības sastāvdaļa. Būtiskas investīcijas tiks ieguldītas bezpilota sistēmu ieviešanā NBS bruņojumā, lai nodrošinātu mūsdienu karadarbības attīstības tendencēm atbilstošas spējas. Lai liegtu pretiniekam iespēju izmantot bezpilota sistēmas, tiks ievērojami attīstītas elektromagnētiskās karadarbības spējas. Savukārt, lai nodrošinātu visaptverošu aizsardzību pret dažādu veidu apdraudējumiem digitālajā vidē, turpmāko divpadsmit gadu laikā tiks ievērojami stiprinātas kiberaizsardzības un kiberdrošības spējas.

Nozīmīgs virziens inovāciju un tehnoloģiju jomā būs izpēte un attīstība (R&D). Turpmākajos četros gados R&D jomā tiks ieguldīti 32 miljoni EUR. Aizsardzības nozares prioritārās R&D jomas ir mākslīgais intelekts un mašīnmācīšanās, kiberjoma un informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, autonomās sistēmas, nākamās paaudzes sakaru iekārtas, biotehnoloģijas un viedie materiāli, kvantu tehnoloģijas un kosmosā balstītas spējas. Prioritārajās R&D jomās ir sagaidāma cieša sadarbība ar vietējiem uzņēmumiem, kā arī augstākās izglītības un pētniecības iestādēm. Vienlaikus notiek aizsardzības inovāciju stratēģijas izstrāde, kurā tiks noteiktas detalizētas prioritātes un darbības virzieni nākamajiem gadiem.

ATBALSTS UKRAINAI

Būtiska nozīme Eiropas drošībā un stabilitātē būs Ukrainas uzvarai karā pret Krievijas agresiju, tāpēc NBS ilgtermiņa attīstība ir cieši saistīta gan ar politiskā, gan militārā atbalsta turpināšanu Ukrainai līdz tās uzvarai. NBS attīstības plāna ietvaros turpmākajos trīs gados Ukrainas atbalstam atvēlēs līdzekļus 0,25 % apmērā no IKP jeb aptuveni 112 miljonus EUR. Šis atbalsts ietvers gan Ukrainas karavīru apmācības nodrošināšanu, gan materiāltehnisko līdzekļu nodošanu Ukrainai, gan investīcijas dronu koalīcijā.

Ņemot vērā mūsdienu karadarbības attīstības tendences, Latvija īpaši fokusējas uz dažādu veidu un pielietojuma bezpilota lidaparātu sistēmu nodošanu Ukrainai. Šī iemesla

dēļ 2024. gadā pēc Latvijas iniciatīvas tika izveidota dronu koalīcija – daudznacionāla iniciatīva Ukrainas atbalstam, kuras galvenie mērķi ir īstenot mērķtiecīgas dronu piegādes Ukrainai, veicināt drošu dronu komponentu piegādes ķēžu izveidi Rietumvalstīs, attīstīt Rietumvalstu dronu sistēmu ražošanu un attīstīt sabiedroto dronu spējas.

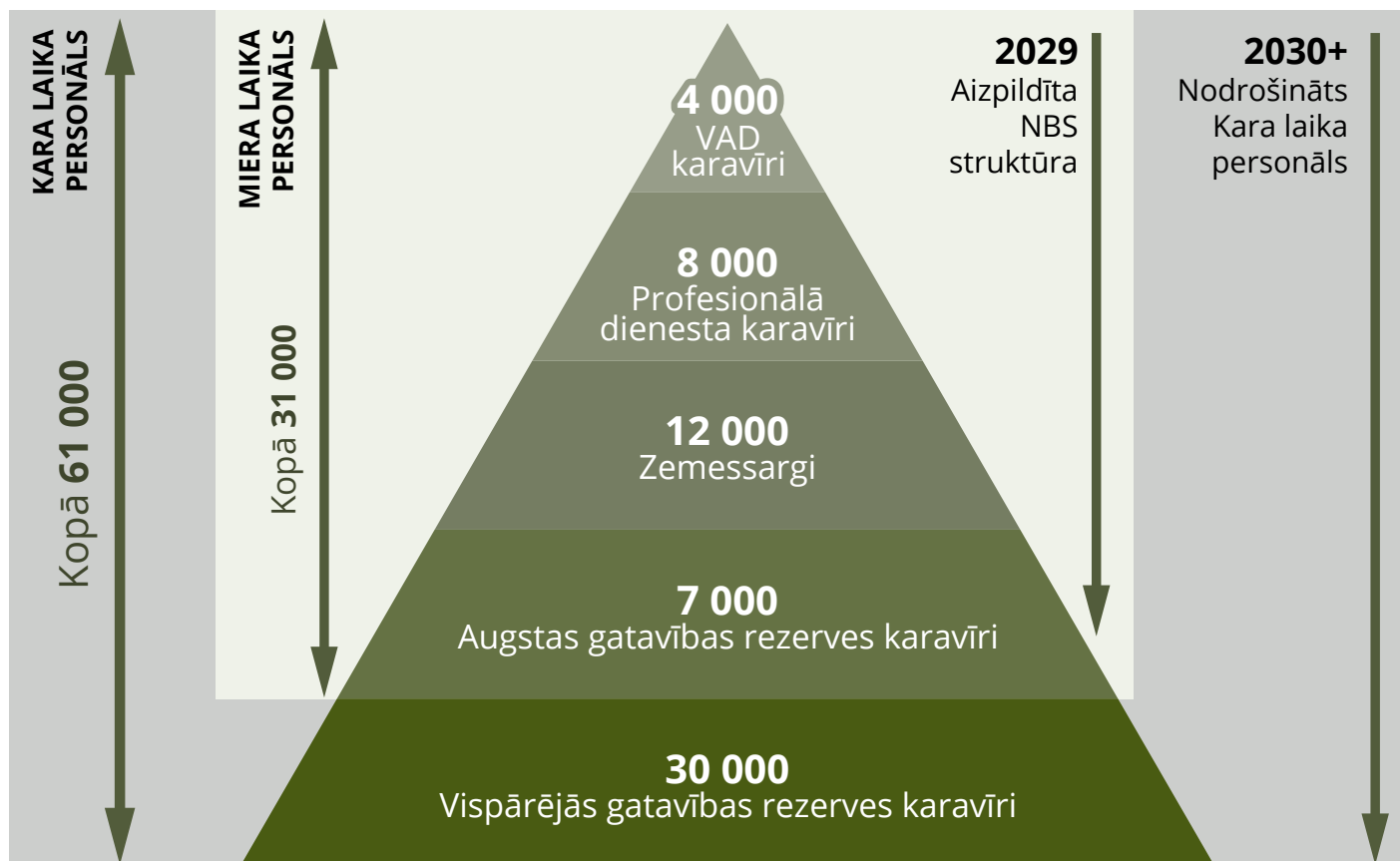
PERSONĀLS UN NBS STRUKTŪRA

Cilvēkkapitāls ir svarīgākais resurss, no kā ir atkarīga efektīva aizsardzības spēju attīstība un NBS uzdevumu izpilde. NBS attīstība vidējā termiņā paredz būtisku personālsastāva palielinājumu. Lai nodrošinātu Latvijas pilsoņu sagatavošanu valsts aizsardzības uzdevumu veikšanai, kā arī stiprinātu valsts un sabiedrības noturību un nodrošinātu personālsastāva struktūras aizpildījumu, 2023. gada jūlijā tika izveidots valsts aizsardzības dienests (VAD). VAD pilnu kapacitāti sasniegs 2028. gadā, kad 4000 karavīru apgūs militāro apmācību 11 mēnešu programmā, bet līdz 2000 karavīriem būs iespēja apgūt militāro apmācību Zemessardzes piecu gadu programmā, savukārt līdz 500 karavīriem varēs apgūt rezerves virsnieka apmācību. Līdz ar VAD ieviešanu tiek būtiski palielinātas Latvijas aizsardzības spējas. Lai sasniegtu personāla attīstības mērķus, tiks uzlabota gan karavīru dienesta vide, gan apmācību kvalitāte. Tiks palielināts karavīru atalgojums, līdzsvarojo-

to ar darba tirgus tendencēm, kā arī aktualizētas karavīru un zemessargu sociālās garantijas.

Atbilstoši Valsts aizsardzības koncepcijai NBS personāls sastāvēs no 61 000 karavīru, no kuriem miera laikā tiek uzturēti 31 000, bet krīzes laikā papildus pieejami vēl 30 000 vispārējas gatavības rezerves karavīri. Miera laika 31 000 struktūru paredzēts komplektēt ar 4000 VAD karavīru, kuri dienestu veic 11 mēnešu garumā, 8 000 profesionālā dienesta karavīru, 12 000 zemessargu un 7000 augstas gatavības rezerves karavīru, kas ikgadēji tiek iesaukti uz mācībām, lai uzturētu iemaņas un kaujas gatavību. Savukārt 30 000 ir vispārējas gatavības rezerves karavīri, kur galvenokārt ieskaita pēc dienesta augstas gatavības rezervē un pēc dienesta Zemessardzē, iemaņas paredzēts uzturēt individuālā līmenī, cikliski iesaucot uz mācībām reizi četros gados.

Personāla struktūras paplašināšanas rezultātā tiks izveidotas jaunas un paplašinātas jau esošās NBS vienības. Vidējā termiņā Sauszemes spēkos tiks izveidoti pieci jauni kājnieku bataljoni – viens Mehanizētās kājnieku brigādes ietvaros un pa vienam katrā Zemessardzes brigādē. Šie būs augstas gatavības rezerves bataljoni, kas nozīmē, ka to struktūru galvenokārt aizpildīs aktīvo dienestu beigušie valsts aizsardzības dienesta karavīri.

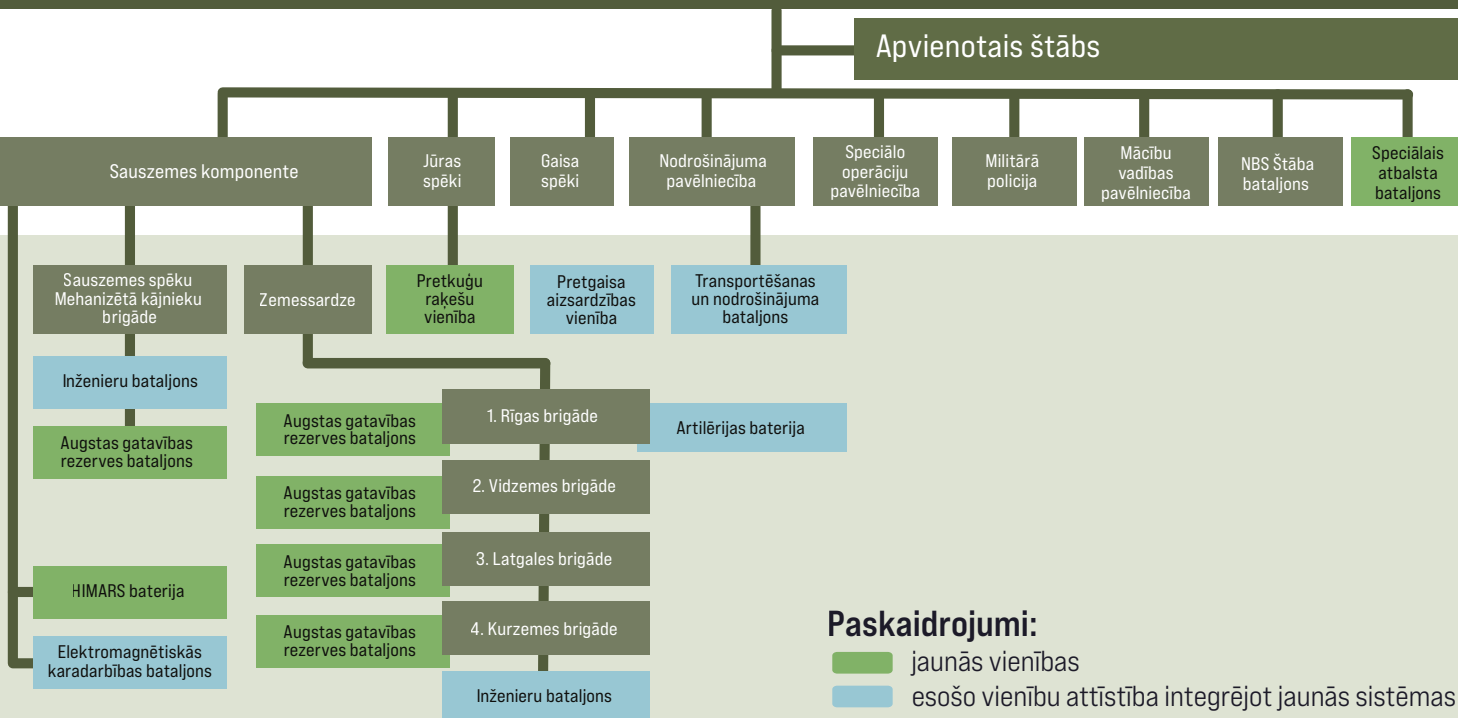
PLĀNOTĀ NBS STRUKTŪRA

Līdz ar raķešu artilērijas sistēmu "HIMARS" ieviešanu NBS bruņojumā tiks izveidota arī jauna baterijas līmeņa raķešu artilērijas vienība. Sauszemes spēku attīstība ietvers arī pašreizējo militāro inženieru apakšvienību paplašināšanu līdz bataljona līmenim. Arī Jūras spēkos tiks izveidota jauna vienība – Pretkuģu raķešu baterija. Šī vienība tiks aprīkota gan ar tuvās, gan tālās darbības raķešu sistēmām, nodrošinot slāņveida pieeju krasta aizsardzības funkciju īstenošanai. Ilgtermiņā Pretkuģu raķešu baterija integrēs sakaru un novērošanas funkcijas, kļūstot par Specializēto krasta aizsardzības vienību.

Līdz ar vidējas darbības pretgaisa aizsardzības sistēmu ieviešanu un tuvās darbības pretgaisa aizsardzības

sistēmu modernizāciju tiks veidotas pretgaisa aizsardzības kaujas grupas, kas būs integrētas visos spēku veidos. Lai nodrošinātu tehnoloģiju un inovāciju ieviešanu NBS uzdevumu izpildē, tiks veidoti divi augsto tehnoloģiju bataljoni – Elektromagnētiskās karadarbības bataljons, kas integrēs elektromagnētiskās karadarbības un kiber aizsardzības spējas, un Speciālā atbalsta bataljons, kas būs NBS komandierim tieši pakļauta vienība. Svarīgi būs turpināt nodrošinājuma spēju attīstību, kā rezultātā Nodrošinājuma pavēlniecības struktūrā ietilpstošās apakšvienības tiks paplašinātas, veidojot jaunu Transportēšanas un nodrošinājuma bataljonu.

NBS KOMANDIERIS

SABIEDRĪBAS IESAISTE

NBS attīstības plāna ieviešanas gaitā tiks mērķtiecīgi turpināta gatavības kultūras nostiprināšana sabiedrībā, kur katram iedzīvotājam ir sava vieta un loma apdraudējuma situācijā. Aizsardzības nozare sniedz iespēju un aicina katru Latvijas pilsoni būt daļai no gatavības kultūras – skolas vecumā tiek sniegtas iespējas iesaistīties Jaunsardzē, apgūt valsts aizsardzības mācību un iegūt profesionālo vidējo izglītību Pulkveža Oskara Kalpaka profesionālajā vidusskolā. Pēc pilngadības sasniegšanas pilsoņi tiek

aicināti kļūt par valsts aizsardzības dienesta karavīriem, izvēlēties karjeru profesionālajā dienestā kā karavīram vai stāties Zemessardzē. Tāpat katram pilsonim bez iepriekšējas militāras pieredzes tiek sniegta iespēja apgūt brīvprātīgo rezervistu kursu un kļūt par rezerves karavīru.

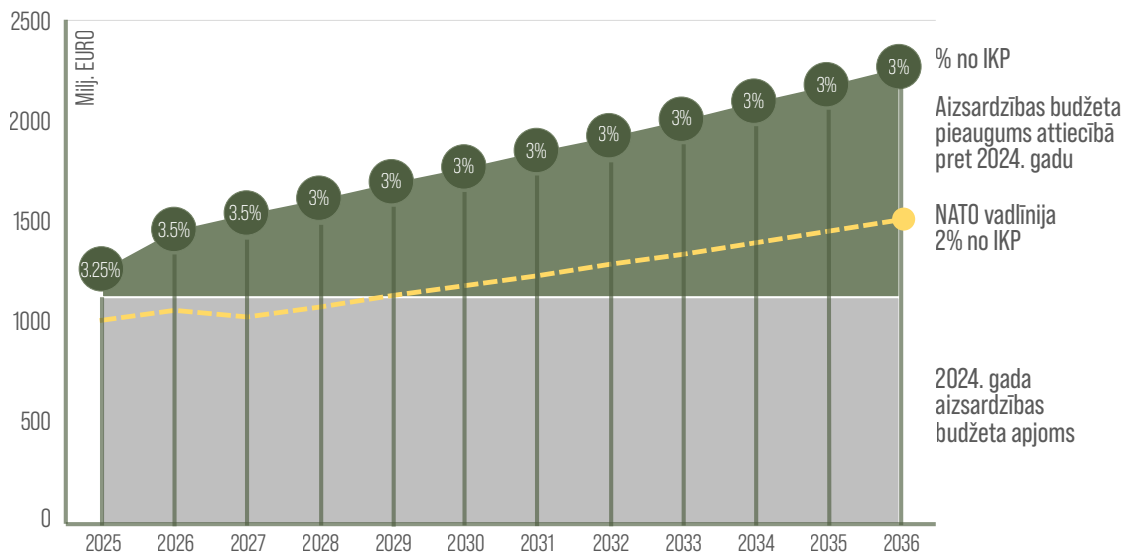
Pēc militārā dienesta beigām vai dienesta Zemessardzē iedzīvotājiem ir iespēja turpināt veicināt valsts aizsardzību kā Zemessardzes Veterānu apvienības biedram.

BUDŽETS

Lai nodrošinātu nepārtrauktu spēju attīstību un sasniegtu Valsts aizsardzības koncepcijā definēto ambīciju līmeni, ir jāpalielina finansējums valsts aizsardzībai. Saskaņā ar pieņemtajiem lēmumiem budžeta veidošanas procesā un Ministru kabineta piešķirto papildu finansējumu slāņveida pretgaisa aizsardzībai un austrumu robežas stiprināšanai

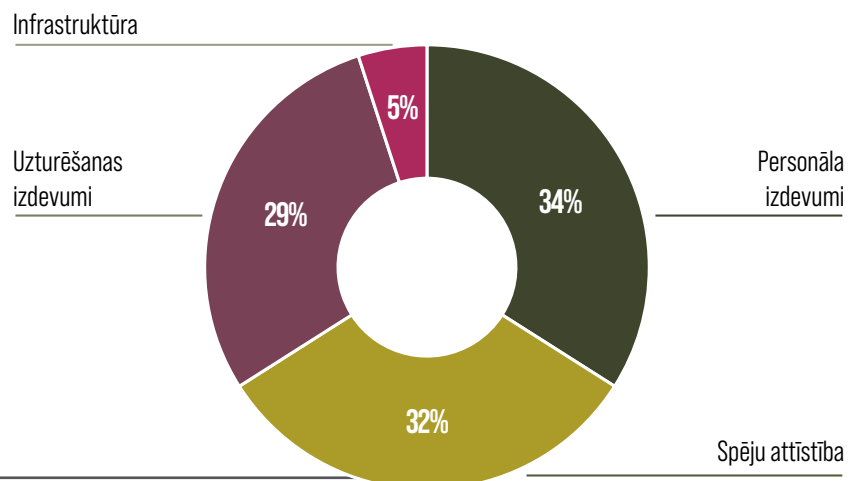
2025. gadā aizsardzības finansējums plānots 3,25 % no prognozētā IKP apjoma. Pamatojoties uz Valsts aizsardzības finansēšanas likumu, vidējā termiņā un ilgtermiņā aizsardzības nozares finansējums jānodrošina ne mazāk kā 3 % līmenī no prognozētā IKP apjoma.

Līdztekus nacionālajam finansējumam būtiska nozīme būs arī NATO, ES un divpusējās sadarbības atbalsta mehānismu izmantošanai, lai nodrošinātu materiāltechnisko līdzekļu iegādes, infrastruktūras attīstību, apmācības īstenošanu un citu spēju attīstībai nepieciešamo resursu piesaisti.

Lai nodrošinātu sabalansētu aizsardzības spēju attīstību, esošā ekipējuma uzturēšanu, personāla atlīdzību un

infrastruktūras attīstību, kā arī ievērojot NATO vadlīnijas, NBS attīstības plāna ieviešanas gaitā personāla izdevumi sastādīs 34 % no aizsardzības budžeta, spēju attīstībai tiks atvēlēti 32 % no aizsardzības budžeta, uzturēšanas izdevumiem tiek paredzēti 29 %, savukārt infrastruktūras attīstībai – 5 % no kopējā aizsardzības budžeta.

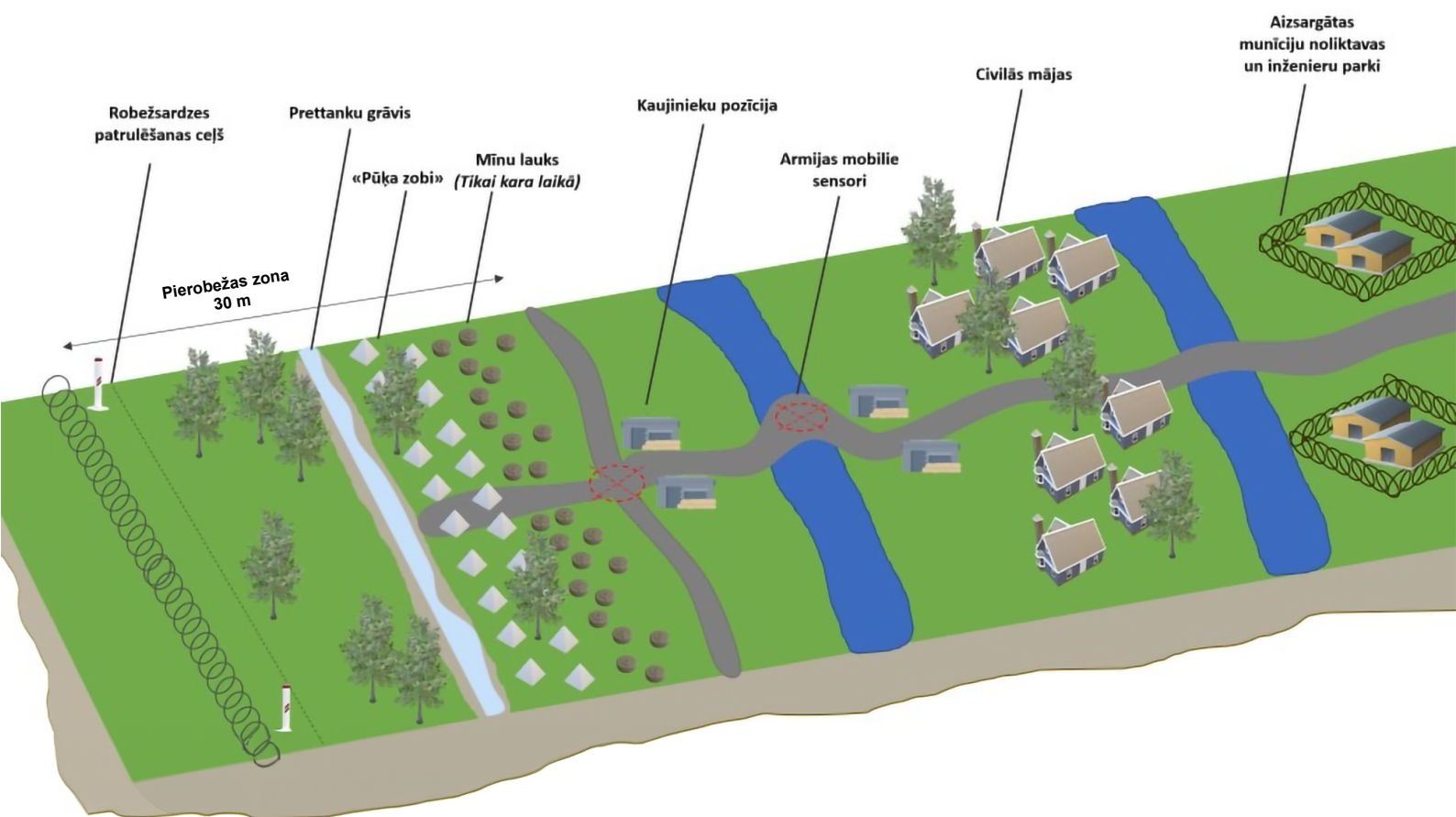
BUDŽETA SADALĪJUMS 2025.-2036.

ROBEŽAS STIPRINĀŠANA

Kā atsevišķa prioritāte NBS attīstības plāna ieviešanas gaitā tiks turpināta Latvijas austrumu robežas inženiertehniskā pilnveidošana ar fiziskiem un tehnoloģiskiem pretmobilitātes risinājumiem. Aizsardzības līnijas izveide gar visu Krievijas un Baltkrievijas robežu ietvers Nacionālo bruņoto spēku vienību atbalsta punktu, dažādu šķēršļu, prettanku grāvju, kā arī munīcijas un mīnu noliktavu izveidi. Lai stiprinātu kinētiskās aizsardzības spējas, tiks īstenota dažādu

veidu mīnu un aizsardzības lādiņu iegāde. Savukārt žoga izbūve uz Latvijas ārējās robežas ļaus atturēt nelegālās imigrācijas plūsmu, tādējādi stiprinot Latvijas iekšējo drošību. Austrumu robežas militāri tehniskā nostiprināšana ir praktisks piemērs intensīvajam darbam pie tā, lai garantētu Latvijas teritorijas un iedzīvotāju aizsardzību no pirmā centimetra.

VIZUALIZĀCIJA PIEROBEŽAS ZONA LĪDZ 30 KM

INFRASTRUKTŪRA

Visaptverošas un sabalansētas aizsardzības un atturēšanas spēju ieviešanas priekšnoteikums ir infrastruktūras pieejamība, tāpēc vidējā termiņā un ilgtermiņā tiks intensīvi investēti ēku un inženierbūvju attīstībā. Tiks turpināta arī esošās NBS infrastruktūras atjaunošana un modernizācija. Tāpat tiks izbūvētas jaunas kazarmas un atbalsta infrastruktūra valsts aizsardzības dienesta nodrošināšanai astoņās militārajās bāzēs atbilstoši iesaucamo skaitam.

Ņemot vērā Latvijā izvietotās NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas palielināšanu līdz brigādes līmenim, infrastruktūras attīstības prioritāte ir jauna militārā poligona "Sēlija" izveide. Tas būs lielākais militāro mācību poligons Baltijā, kas spēs nodrošināt brigādes līmeņa mācības. Tas ļaus atbalstīt Latvijā izvietoto sabiedroto spēku kaujas gatavību, piesaistīt un uzņemt papildu sabiedroto spēkus Latvijā un sniegs atbilstošas kaujas gatavības mācību iespējas NBS vienībām. Infrastruktūras pieejamība ir uzņemošās valsts atbalsta priekšnoteikums, jo sabiedroto spēku klātbūtne var tikt nodrošināta tad, ja tiem Latvijā ir

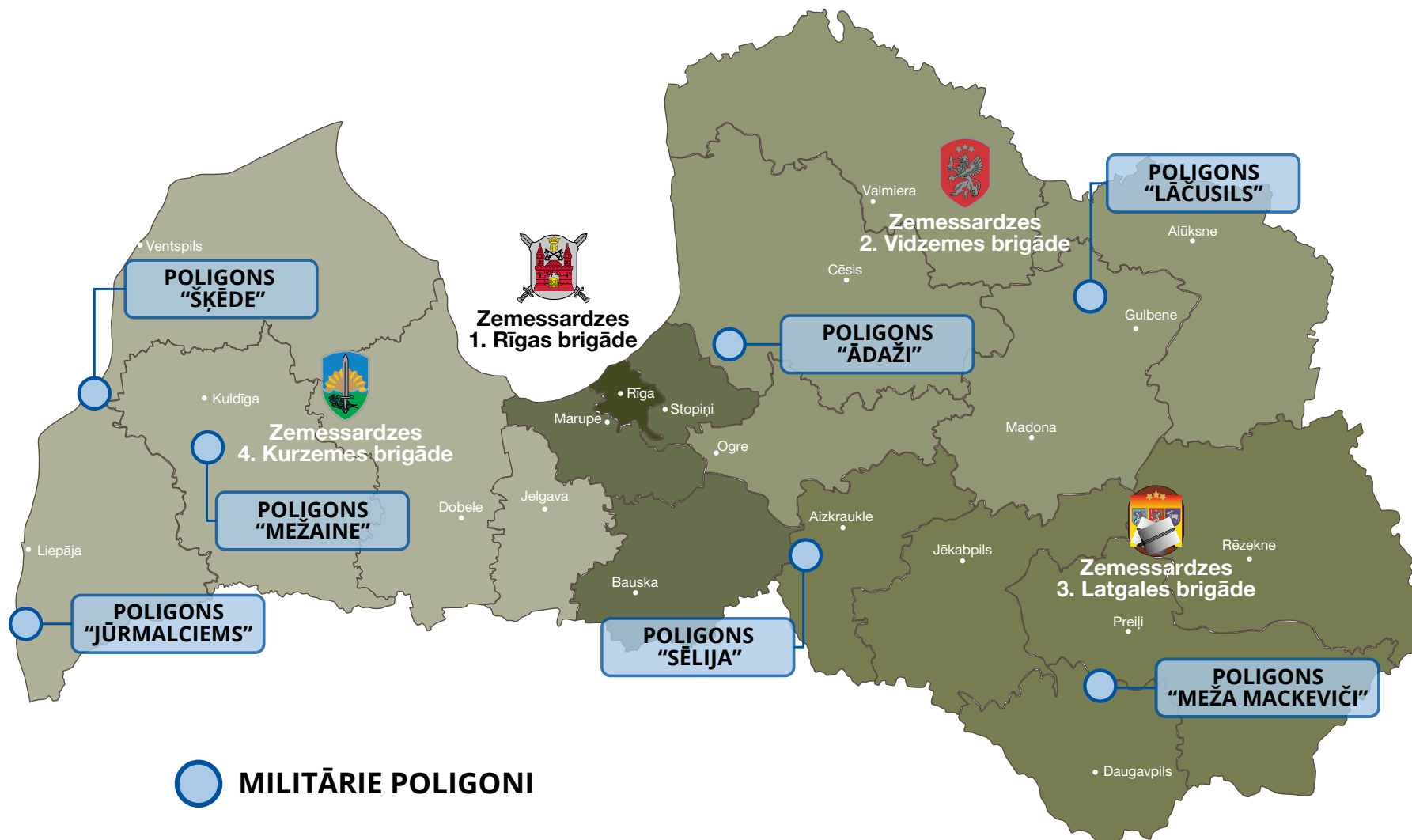
pieejama apmācību un izvietojuma infrastruktūra. Tādējādi infrastruktūras attīstībai ir tieša ietekme uz kaujas spēju attīstību Latvijā. Uzņemošās valsts atbalsta nodrošināšanai tiks turpināta nepieciešamās infrastruktūras attīstība gan Ādažu militārajā bāzē, izbūvējot jaunas kazarmas un ēdnīcu, gan poligonā "Mežaine", izbūvējot jaunu īslaicīgās uzņemšanas laukumu un tādējādi paredzot tajā papildu karavīru un tehnikas izvietojuma iespējas.

Būtiskas investīcijas plānotas arī noliktavu infrastruktūras un ZS vienībām nepieciešamās apmācību infrastruktūras attīstībā, uzsvāri liekot uz militārās infrastruktūras attīstību Latvijas reģionos. Tādējādi tiks ne tikai stiprinātas valsts aizsardzības spējas, bet arī radītas jaunas darba vietas un sekmēta valsts ekonomiskā izaugsme. Lai celtu infrastruktūras izdzīvotspēju, tiks veiktas investīcijas arī izvēršamajā infrastruktūrā, ietverot arī konteinerizēto risinājumu iegādi.

Jaunais pasažieru terminālis Nacionālo bruņoto spēku militārajā bāzē "Lielvārde"

NBS INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA LATVIJAS REĢIONOS

NACIONĀLO BRUŅOTO SPĒKU ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBA
2025.-2036.
KOPSAVILKUMS

